

varstvu orožnike. Pa tudi v orožniški asistenci si ni upal priti na shod. Prišel je z nekim notoričnim piščancem do gostilničarja Vaupotiča, odkoder pa jo je zopet nazaj odkuril. Dobre Selničane pa so kot kake roparje stražili razbojniki.

Puceljeva volovska kupčija. «Kmetijski list» se vedno silno razburi, ako naši listi pišejo kaj o znani Puceljevi volovski kupčiji. Ker se «Kmetijski list» stvarno ne more zagovarjati in oprati ministra Pucelja, pa začne po svoji stari navadi napadati in blatiti našo duhovščino, kakor da bi bila ona kriva Puceljeve nečedne volavske kupčije. Sicer je pa naše ljudstvo že itak na nešteti shodih obsodilo «Kmetijski list» in samostojneže, ki so sokrivi žalostnih razmer v naši državi. To obsodbo bo naše ljudstvo krepko potrdilo za časa novih volitev.

Glede prihodnjih volitev v narodno skupščino nam poročajo iz Beograda, da bodo razpisane enkrat za jesen, volitve v oblastne in srezke skupščine pa bodo tekom letošnjega poletja.

Vse zaupnike, katerim smo poslali zadnji dve okrožnici, prosimo, da nam nemudoma odgovorijo na stavljenja vprašanja. Ni izključeno, da pride že v jeseni do novih volitev in radi tega ne sme biti stranka v tem oziru nepripravljena. Tajništvo SLS v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Prometni sporazum med nami in Avstriji. Pred nekaj dnevi je bil dosežen sporazum med našim železniškim ministrstvom ter nemškoavstrijskem glede direktnih železniških kart. Po tem dogovoru bo lahko potoval vsak potnik iz naše države v Avstrijo, vzemši si karto za Avstrijo na naši postaji. Ravno tako bodo kupovali i Avstriji karte za v našo državo na avstrijskih postajah. Ta sporazum je vreden pozdrava, samo — kako dolgo bo držal!

Invalidski shod se vrši v nedeljo, dne 14. t. m. pri Sv. Jakobu v Slov. gor. ob 9. uri dopoldne v gostilni Pekar, dne 21. t. m. pri Sv. Barbari pod Mariborom ob 8. uri zjutraj v gostilni Kranar. Vsi invalidi, vojne vdove in sirote se v lastnem interesu vabijo na polnoštevilno udeležbo!

Iz ormoške okolice nam piše kmet: Pridem večkrat v Ormož in slišim, kaj se pogovarjajo ormoški demokrate. Zadnjič so na vse pretege zabavljali čez «klerikalce», ker so ti-le se polnoštevilno udeležili velikonočne procesije. Hvalevreden je bil nastop mladine, res lepo število zbrane pod orlovske zastave. Demokrati pravijo, da so klerikalci demonstrirali! Nekdaj po vojski nisi videl korakati za Najsvetejšim ne gospode in ne mladine. Pač, enkrat se je vrnilo na to mesto par raztrganih in bosonogih paglavcev. Reklo se je, da so bili najeti. Vse se je hudovalo, samo demokrati niso nič rekli proti. Za volitve se že tudi pomenkujejo, da bo zmagal denar, to je tisti denar, katerega nosimo kmetje gospodi v Ormož. Ob času volitev nam hočejo dati bogatini nekaj našega denarja nazaj, če volimo njihove kandidate, so rekli. Človek, ki ne zna sebi pripraviti milijončkov, tudi ne zna drugim gospodariti, pravijo. Kateri hoče dandanes postati bogat mož, mora znati seči s svojo dolgo roko drugim globoko v žep, drugače se ne da brez zgube živeti in dobro gospodariti, trdijo. Kadar pridemo mi zunanji ljudje z našim denarjem k njim, smo vsi ena stranka, če se pa naša mladina organizira po načelih krščanstva in če pri volitvah rečemo, da ni naš mož, ki je postal od naših žuljev bogatin, potem smo pa neumni klerikalci. Saj res, neumni pa smo že, če se damo od ljudi vladati, ki so od nas postali bogati. Pa našim sotrpinom se pri današnji strašni draginji, neznosnih davkih in raznih drugih krivicah že odpirajo oči. Bogatini in reveži ne bodo nikdar eno, to je nemogoče. Tu vodi pot narazen. Bogatine in druge velikaše preko bank in bogastva k centralizmu v Beograd, a reveže, to je kmete, delavce, obrtnike in uradnike pa preko visokih davkov, neznosne draginje in sedanjega, demokratsko državnega, nad vse slabega gospodarstva k samoupravi v Ljubljano. Ko vsi to spoznamo, smo doživeli boljše čase, kar nam Bog skoro daj!

Nekaj nenavadnega. Od Sv. Marjete na Dravskem polju nam poročajo: Minuli pondeljek smo imeli tu v št. Janžu pogreb rajne Berte Lešnik iz Šmarjete, kamor se je med precejšnji del tamošnje mladine vrnil protiverski duh po tamošnjem «Sokolu», oziroma po njega voditeljih. Blagopokojna Berta je bila dobro dekle, plemenitega srca in katoliškega prepričanja. Jasno, saj je bila družbenica Marijine družbe. Pa bila je tudi Sokolica. Pa mi poreče kak moderno misleč človek iz naprednih postojank: «Kaj potem, ali Sokoli nismo pošteni ljudje?» Da in zopet da, mnogo je poštenih vmes, tudi vernih, celo globokovernih! Pa ti so zapeljani, zaslepljeni, morda ne rečem preveč, celo nahujskani od tistih, ki imajo pri tem svojem poslu skrivne namene. Marijina družbenica pa Sokolica, smešno, kaj ne da? Saj je vendar Sokol napreden, med tem ko so naše katoliške organizacije nazadnjaške, mračnjaške, osobito naše Marijine družbe, saj se je o tem že mnogokrat javno pisalo po svobodnemiselnih časopisih. Napredništvo in mračnjaštvo, ta dva pojma se pa popolnoma izključujeta. Sicer pa našima modrima «modroslovcema» v Šmarjeti gre le za to, da bi napravila Šmarječane prosvitljene, napredne, to je: proč z Bogom, saj g. Jarc v svojem velezanimivem govoru pri hiši žalosti ni niti besede črhnil o Bogu, Bog je zanj postranska stvar, kakor je za vse naprednjake vera postranska stvar. Blagopokojna Berta pa je bilo verno dekle, samo zaslepljeno po tamošnjih sokolskih voditeljih. Še več drugih je zaslepljenih; ki pa nosijo tudi krivdo kljub temu, saj se vendar lahko orijentirajo pri voditeljih naših katoliških organizacij. Najbolj smešno pa je še to, da so te šmarječke Sokolice zapele ob slovesu pri hiši žalosti svoji tovarišici pesem: «Gozdčič je že zelen.» Preneumno, to je pesem za našo in za solarje za kratek čas,

ne pa za take resne trenutke. Bog daj norcem pamet! Po pogrebnih molitvah so naša dekleta zapela rajnici za slovo ginjaivo Marijino pesem. Šmarjeta, vzdrami se in ne bodi neverna, ampak verna, saj imamo v župniji tudi katoliška društva!

Kdo je to? Iz Selnice ob Dravi nam poročajo: Ugan-ka. Slavko: V konstituantu je volil demokrate. V občini je bil voljen od samostojnih. Naročeno ima narodno socijalno «Jugoslavijo» Vpisan je pri socijalnodemokratskem konzumu. Z zvezarji hodi k maši. Srce je pri komunistih. Kdo je to? Hinko liberalni učitelj.

Naši fantje v Bosni. Krasno porajajoča se pomlad, koliko blagih čuvstev si nam vzbudila, koliko spominov na minule dni v civilu. Kri naša nam ni dala miru, dokler si nismo ustvarili v tujini svojega pevskega zbora, s katerim bi si dajali duška v vseh onih sanjavih domišljah ter tako uničili domotožje, ki se včasih tu in tam pojavi. Ko smo se prvič zbrali v tajinstvenotihem večeru in je naša pesem zaorila po kasarni in še dalje v ravno in široko razprostrto Bjelinsko mesto, da nas je vsak občudoval in napeto poslušal, takrat smo tudi prvič občutili nekaj domačega v tujini. Zadovoljni da je naša naša pesem prav mnogo prijateljev, se prav pogosto njim na ljubo oglasimo. Koder pridemo, nas že poznajo in se pogovarjajo, češ: Slovenci so došli, bodo nam opet pevali. Zato nas vedno pošteno pogostijo, posebno Veliko noč so nam pripravili prav veselo. Pri vstajenju v procesiji smo smeli tudi mi zapeti par velikonočnih, ki smo jih znali še od doma. Tako smo tudi mi tukaj okusili kos domačih praznikov. Vobče pa so ljudje jako radodarni, vabijo nas v svoje hiše, samo, da slišijo slovensko pesem. Iskreno pozdravljamo vse prijatelje «Slov. Gospodarja» in slovenske pesmi. — Pevsko orodstvo «Drina» — Tomo Šmavc, Franjo Ogrin, Jože Antolovič, Franc Pokrivač, Adolf Remic, Jože Vehovec, Franc Bizjak, 2. baterija 3. brdski divizion, Drinski art. puk.

Nepreviden tat. Iz Varde pri Sv. Juriju v Slov. gor. se nam poročajo: Dne 26. aprila t. l. je nek mlad uzmovič, rodom Hrvat, pri belem dnevu zlezal skozi okno neke hiše na Vardi ter odnesel mnogo perila in drugih potrebščin. Komaj, ko je prišel kako pol ure daleč, je že začel prodajati ukradeno blago in sicer po zelo nizki ceni. Sreča ali nesreča je pač bila, da je bila ravno v hiši, kjer je ponujal ukradeno blago, lastnica istega slučajno navzoča. Ko je tatič vse lepo naložil na mizo, je lastnica ukradenega blaga zaklicala kmetu: «Primi tata, ukradeno blago je moje», kar se je takoj zgodilo. Po stari navadi so tatu naložili na grbo nekaj bunk, ter ga izročili v roke pravice.

Neznani mrtvec. Iz Trbovelj nam poročajo: Neznaneec, ki so ga mrtvega našli pod Kriško planino 2. maja je 75letni Fr. Tržan, doma iz Ruš pri Petrovčah. Hotel je obiskati svoja dva sina, rudarja v Trbovljah, a ga je na potu prehitela smrt radi kile.

Ta jih je pač potegnil. Mesto državnega gozdarja v Kalju (v hrvatskem Zagorju) je že dolgo časa nezasedeno. To priliko je v svoje lopovske svrhe izrabil že znani goljuf Strašnof. Pred dobrimi tremi dnevi se je pripeljal ta falot na kolesu v Kalje in se predstavil nadlogarju in upravitelju kot novoimenovani državni «šumar» Dragan Limunovič. Takoj po predstavi je novega «šumarja» vsa služinčad pozdravljala najudaneje. Tudi vsa okolica se je začela vrlo zanimati za tega novega gozdarja. To priliko občnega zanimanja in klečeplazne udanosti je izrabil državni laži-šumar v sleparske namene. Koga vse je ogoljufal v Kalju, še ni dognano, podrobnosti njegove goljufige so le znane iz Pokleka, Stojdrage in Brezane pri Samoboru. V Pokleku je ogoljufal krčmarja Ivana Dragozeta za 200 dinarjev, nadlogarja Mušnjaka za 100 dinarjev, za revolver, oro in rokavice. Na Brezani je prekanil lesnega trgovca Sinkovca za 2000 dinarjev, gozdarja iz Mokrice za novi koleselj, na katerem se je odpeljal proti Samoboru neznan kam. Ker ga le ni bilo nazaj s koleseljem, je telefoniral gozdar v Zagreb na gozdarsko direkcijo, ki mu je pa odgovorila, da drž. gozdarja Dragana Limunoviča sploh ne pozna. Po dolgem povpraševanju se je dognalo, da je goljuf po Zagorju slaboznani Strašnof. Tekom dobrih tri dni je varilica ogoljufal v ulogi državnega gozdarja lahkoverne trgovce za dobrih 28.000 K in nov koleselj. Sleparja zasedujejo, a ga še niso dobili.

Denuncijantska in vraglovska nadloga v Dalmaciji. Policijski režim v Dalmaciji je na vrhuncu terorja. Policijske oblasti so začele preganjati kmete, ako čitajo opozicijsko časopisje. Komisarji hodijo z žandarji po vaseh in vprašujejo: Kateri kmet čita opozicijski list? Iz Budaka n. pr. so zaprli tri kmete, ker so bili naročeni na opozicijske novine. Na ta način silijo komisarji kmete, da se prelevijo v radikale ali v demokrate. Po Dalmaciji kar mrgoli radikalno-demokratskih denuncijantov, ki so bili svojčas verni Avstrijci, za časa italijanske okupacije italijanaši, a sedaj najboljši državotvorci, ker denuncirajo opozicijskece. Vraglovci pa kot pogranične trupe v Dalmaciji so največji korupcijski. Dalmatinski narod glade, da se prelevijo v radikale ali v demokrate. Po Dalmaciji kar mrgoli radikalno-demokratskih denuncijantov, ki so bili svojčas verni Avstrijci, za časa italijanske okupacije italijanaši, a sedaj najboljši državotvorci, ker denuncirajo opozicijskece. Vraglovci pa kot pogranične trupe v Dalmaciji so največji korupcijski. Dalmatinski narod glade, da se prelevijo v radikale ali v demokrate. Po Dalmaciji kar mrgoli radikalno-demokratskih denuncijantov, ki so bili svojčas verni Avstrijci, za časa italijanske okupacije italijanaši, a sedaj najboljši državotvorci, ker denuncirajo opozicijskece.

Občinske volitve v Dalmaciji bodo, izvedene še le tekom treh mesecev.

Zgorela je v Zagrebu livarna Hrvatske poljedelske banke na Magacinski cesti. Škoda znaša dva milijona kron.

Cele gozdne planote gorijo v Bosni v okolici Zvijezde. Vojaštvo, žandarmerija in civilno prebivalstvo se trudi že več dni, da grozni požar zajezi, ker pogasiti ga je nemogoče.

Grozen vihar je porušil v Foči (ob hercegovsko-črnogorski meji) 3. t. m. 36 hiš, druge pa močno poškodoval. Škoda znaša 3 milijonov kron.

Razbojniki v Črni gori. Na potu med Nikšićem in Golijo so tri do zob oboroženi razbojniki oropali denarja dva kmeta. Zloglasni razbojnik Mujo Bašović je napadel z dvanajstimi pomagači v četrtek v prejšnjem tednu kočjo Jefe Nikitinoviča blizu Golije. Gospodar je zapazil pravočasno razbojniško tolpo, se zaklenil v hišo in se branil skozi okno s streliz puške in revolverja. Razbojniki so obstreljevali hišo dve uri brezuspešno. Drugo jutro je našel junaški bračelj hiše smrtno zadetega tolovaja Gavriila Ašanina.

Očeta in sina ustrelili. V Prištini sta bila te dni ustreljena Ajrula Ibrahimović in njegov sin kot obsojenca na smrt, ker sta posilila pred štirimi meseci štiriletno deklico.

Samoumor v zmedenosti. Te dni si je prerzal žile na rokah in na vratu zobotehnik v Beogradu Teodor Šamer. Sosedje so ga ravno zalotili, ko si je potegnil z britvo preko vratu in so ga odpeljali v bolnico, kjer je pa kmalu izdihal. Vzrok samoumora je neozdravljiva pljučna bolezen.

Madžarska špijonaža in Wranglovci. Iz Koprivnice na Hrvaškem poročajo, da je pobegnilo te dni veliko število Wranglovcev naših obmejnih stražarjev na Madžarsko. O pobegeth pravijo, da so bili madžarski špijoni. Dokazano je tudi, da je puščala ruska pogranična straža madžarske ogleduhe na našo ozemlje.

Deklica se izgubila. Dne 8. aprila t. l. je zapustila stanovanje svoje matere vdove Marije Modrinjak v Ptuju, Panonska ulica št. 10, 12letna učenka Ana Modrinjak. Vzela je s seboj vrbovo košarico s šoskimi predmeti. Od istega večera se ni več vrnila. Kdor bi vedel, kje se nahaja, naj to takoj javi njeni materi ali pa bližnjemu orožništvu.

V Selnici ob Muri so nabrala naši somišljeniki ob priliki shoda poslanca Roškarja za sklad SLS 250 K. Zivelci darovalci!

Na veliko prodajo trvdke Franc Mastek, katera traja samo še en teden, še posebno opozarjamo.

Gospodarstvo.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Opozarjamo še enkrat na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 14. t. m. v učni dvorani vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Volitvam sledi poučno ogledovanje šolskih naprav. Začetek ob 9. uri.

Iz ormoškega okraja nam pišejo: Kakor znano, se snuje za ormoški vinorodni okraj «Vinorejsko društvo», h kateremu lahko pristopi vsak vinočrtnik. Članarina znaša 10 dinarjev. Občni zbor z volitvijo okrajnega odbora se vrši dne 14. maja 1922 ob 10. uri dopoldne v pisarni okrajnega zastopa v Ormožu. Ker bo društvo zastopalo koristi vsega vinočrtništva v celem okraju, posebno kar se tiče povzdige vinoreje z ozirom na umno obdelovanje goric, umno kletarstvo, izvoz vina v druge države, vzajemni nastop proti prevelikemu obdačenju vinočrtnikov itd., je v interesu vsakega posameznika, da pristopi k temu društvu in se udeleži občnega zbora dne 14. maja 1922 dopoldne.

Kako bodo razdelili veleposestva? Na seji minist. sveta dne 8. t. m. so razpravljali o vprašanju, kako razdeliti veleposestva. V Sloveniji, Dalmaciji in Hercegovini bodo razlašena tista veleposestva, ki presegajo 60 hektarov, v Slavoniji in v delu Hrvatske tista, ki presegajo 75 hektarov, v drugem delu Hrvatske tista, ki presegajo 170 hektarov, v delu Slavonije 200 hektarov, v Sremu in Vojvodini ter novi Srbiji 300 hektarov. Veleposestva, ki pripadajo državljanom nam sovražnih držav, se bodo razlástila brez odškodnine. Posebna komisija bo določila odškodnino, ki se ima plačati posestnikom. Zemlja se bo razdelila onim Srbom, Hrvatom in Slovencem, ki sami nimajo dosti zemlje. Kmetška družina, ki šteje najmanj 5 članov, naj ima najmanj 5 ha zemlje, družine od 6—10 članov 8 ha in vsaka dva druga moška člana še pol ha. V prvi vrsti imajo pravico do zemlje invalidi in dobrovoljci. Dobrovoljci prejmejo 5 ha zastonj in sicer, ako so se borili, sicer pa samo 3 ha. Odškodnina lastnikom se bo izplačala v znesku od 250.000 do 500.000 dinarjev z 2 in pol odstotka odtegljajem, v znesku od pol milijona do enega milijona dinarjev pa z odtegljajem 5 odstotka. Od tega zneska prejme lastnik do pol milijona dinarjev izplačano v gotovini, od 500.000 do 700.000 dinarjev polovico v gotovini, ostalo pa v državnih papirjih ali obligacijah. Tisti, kateri bodo dobili zemljo, bodo plačevali sledeče: Do 1000 danarjev vse v gotovini, in čez 5000 četrtno v gotovini. Ostalo se bo izplačevalo v 10-letnih obrokih s 7 odstot. obrestovanjem. Podeljena zemlja se deset let ne bo smela prodati in tudi ne obrniti. Onim, ki bi zemlje tekom treh let sami ne obdelovali, ali prevzeli v last, se zemlja odtegne. Kako hitro sprejmejo zemljo, imajo pravico na prosto vožnjo vseh članov družine, prosti prevoz živine in orodja na vseh železnicah, nadalje pravico do proste uporabe gradiva iz državnih in občinskih gozdov za grajenje hiš in gospodarskih poslopij ter končno pravico do proste pašnje na občinskih pašnikih za dobo 5 let brez vsakega davka.

Na mariborski svinjski sejem dne 5. t. m. so pripeljali 254 svinj, 2 kozi in 1 kozlička. Cene so bile sledeče: Prasete 5—6 tednov stara komad 400—500 K, 7—9 tednov stara 600—800 K, 3—4 mesce stara 1100—1200 K, 4—8 mesce stara 1400—1500 K, svinje 8—10 mescev stare 1600—1800 K, Plemenske svinje 1 leto stare 2500—300 K, polpitane svinje 1 kg žive teže 56—58 K, polpitane svinje mrtve teže 1 kg 60—68 K, kože komad 300—350 K.

Živalski trg v Zagrebu. Promet z živino je v Zagrebu nekoliko popustil, ker so Italijani na sejmu bolj redka prikazen. Nestalna vrednost lire zadržuje italijanske kupce, ki čakajo, da bo lira zopet zrasla. Italijani kupujejo na zagrebškem sejmu le konje. Hrvatski kmetje tudi ne ponujajo več živine, ker že pasajo. Cene živini so se gibale minuli teden v Zagrebu sledeče: prvovrstni volji (I.) 18 K, II. 40—42, III. 30—36, goveje meso I. 90, govedina II.

26, govedina III. 56. Debele svinje so se plačevale I. 60 do 70, II. 60—65. Mesnate svinje I. 64—68, II. 56—60. Svinjsko meso I. 86, II. 76. Debeli speh 86, mast 96—98. Posebno prvovrstne svinje so se plačevale tudi po 80 K 1 kg žive teže, a jih je bilo zelo malo na sejmi, ker ni dovolj koruze radi lanske slabe letine.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 4 konje, 7 bikov, 153 volov, 445 krav, 10 telet in 1 koza. Skupaj: 620 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 35—40 K, poldebili 28—34 K, plemenski voli 28—38 K, bikji za klanje 26 do 33 K, klavne krave debele, 28—23 K, plemenske krave 20—26 K, krave za klobasarje 15—18 K, molzne krave 22 do 37 K, breje krave 22—37 K, mlada živina 24—33 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 56—60 K, Meso bikov, krav, telic 1 kg 56—60 K. Telečje meso I. vrste 60 K, II. vrste 56 K. Svinjsko meso sveže 80 do 88 kron.

Cene kožam. Goveje kože po 42 do 43 K 1 kg, telečje 60 do 70 K, ovčje in kozje po 30 do 40 K komad. Cene kožam se bodo še dolgo časa držala na ravno kar omenjeni višini.

Cene za seno in slamo v Mariboru. 1 meterski stot sladlega sena stane 187—200 dinarjev, otave 200 in ovsene slame 112—125 dinarjev.

Slabim časom gremo nasproti. To je odmev tožb vseh, ki mislijo naprej, ki gledajo bistro okoli sebe. — Strah pred slabo letino dviga cene, tlačí ko mora nižje ljudstvo. In ni prazen ta strah. Kljub vednemu deževju še celo travniki ne obetajo radi prehude lanske suše bogve kaj. Talna trava radi prehude mrzlotne in premalo solnca ne more prav pogrti ter se razrasti. — Drevje predolgo cveti iz istih vzrokov, kar ne more dobro vplivati na razvoj ploda. Trta počasi žene. Radi slabega vremena so nekateri močno zaostali s kopjo, nekateri so prvo kop celo opustili, kar seveda ne bo brez kvarnih posledic. — Zalosten je pogled na ržena polja po Gornjem Murskem- in Ptujskem polju ter Prekmurju. Radi lanske suše in deloma tudi zato, ker je ležal sneg vse predolgo, je rž jako slabo prezimila. Večinoma ne bo vrnila semena. Po Prekmurju sejejo oves med rž, drugi spet jo podorjajo, nekateri pa puščajo, če tudi ne bo haska iz nje. Vsi si žele toplejšega vremena, od katerega upajo zboljšanje. Bog ga že skoraj daj!

Nekaj o stanju letine v Slavoniji in Sremu. Stanje setev v ravnokar omenjenih pokrajinah ni doslej nikakor zadovoljivo, ker ni bilo prepotrebne solnčnega vremena. Iz Vinkovcev javljajo, da je pšenica dobro prezimila, a vsled preveč mrzle zime je nekoliko zaostala in je bolj žoltkaste barve, mesto temno zelene. Opaziti je znake rje, ki bodo pa izginili, ako nastopi stalno solnčno vreme. Pšenične setve so bolj redke in hladno vreme škoduje razvitku, pri lepem vremenu pa se bo še vse popravilo. Po mestih setve gnijejo in to osobito tam, kjer so bile dalje časa poplavljene in se lahko računa, da bo žetev radi poplave za 30 odstot. slabejša, kot bi bila brez poplave. Vsled suše minoto jesen in vsled snega v novembru je bilo 10—15 odstot. manj posejanega polja, kot lansko leto. Žetev pričakujejo v polovici avgusta. Koruza ni posejana, ker so polja pod vodo. Ako voda ne odteče, bo za koruzno setev prepozno. Iz Djakova poročajo: da je pšenica dobro prezimila in je njena rast na mestih bujna. V djakovski okolici je veliko več setev kot lani. Vsled dežja so setve malo porumenele, a rje ni opaziti. Koruze vsled dežja niso mogli sejati. Poročilo iz Mitrovice pravi, da so ozimine vsled hladnega vremena nekoliko zaostale, a se še lahko popravijo. Koruze še tudi niso docela posejali. Mačva je poplavljen, istotako je Srem pod vodo radi razliva Save. Ako bi voda kmalu padla, bi lahko tudi v Mačvi in Sremu sejali koruzo. Iz Indije javljajo, da sta pšenica in ječmen dobro prezimila. Razvoj pa je nekoliko zaostal vsled lanske jesenske vročine. Pričakujejo bogato žetev. Koruzo še le sejejo. Iz Zemuna poročajo, da pšenične setve podgrizavajo črvi. Sicer je razvoj pšenične setve normalen in je tudi dovolj posejanega.

Uporaba umetnih gnojil. — Tomaževa žlindra.

(Konec.)

Kako izgleda? Je fina, svetlo do temnorjavna moka, žlindra se mora zmelati tako, da je najmanj 75 odstotkov finote. Vsebuje poprečno 14—17 odst. fosforne kisline in 50 odst. apna. Kislina je raztopna v citronovi kislini in ne v vodi kot ona od superfosfata. Raztopijo jo pa fine rastlinske koreninice, ki izločajo kislino, katere so tudi v stanju fosforovo kislino topiti.

Kako učinkuje? Učinkuje počasi, a dalje časa. Rabiti je pred setvijo, na travnikih v jeseni.

Kakšnim rastlinam? Vsem, ki vsled kratke rastne dobe ne potrebujejo naglo fosforove kisline.

Ali je boljše rabiti superfosfat ali pa Tomaževa žlindra? Vsled visokih prevoznih cen je boljše rabiti superfosfat, ker nam pride računano na 1 kg fosforne kisline ceneje.

Kostne moke.

Kostne moke se posebno sedaj po vojni močno uporabljajo. Izdeluje jih zraven kostnega superfosfata tvornica v Hrastniku. Vsebuje okrog 20 do 22 odstotkov fosforne kisline, ki je težko raztopna, in okrog 3 odst. dušika. Napravljiva se, da se najprej kosti z bencinom očistijo od masti, nato se nekaj časa pari in končno fino zmeljejo.

Razločujemo surovo in razklejeno kostno moko. — Zadnja vsebuje do 30 odstotkov fosforne kisline.

Fosforna kislina učinkuje pri kostni moki tako kot pri Tomaževi žlindri.

S tem se konča opis najvažnejših umetnih gnojil. Ni pa je povsod učinek umetnega gnojenja tak, kakor smo ga pričakovali. Zato so najrazličnejši vzroki. Najbolj navaden je ta, da se, ne upoštevajoč, da potrebuje rastlina vse snovi za svoje življenje, trosi samo ena vrsta umetnega gnojila. Vendar pa je z ozirom na sedanjše valutne razmere gnojenje z umetnimi gnojili po vojni zelo napredovalo. Upati je, da se bo to sčasoma še zboljšalo, kar zamoremo toplo priporočati. — Nemški kmetovalci, ki so v zgléd celemu svetu, so dosegli svojo stališče največ skozi rabo umetnega gnojila.

Tržne cene v Mariboru. Dne 1. maja t. l. so bile v Mariboru sledeče tržne cene: 1 kg govejega mesa je stal 14 do 15 dinarjev, 1 kg svežega jezika 12, vampov 5, pljuč 5, ledvic 12, možganov 12, parkljev 3, loja 8—10 dinarjev. 1 kg teletine 14—15, jeter 10—12 in pljuč 10—12 dinarjev. 1 kg svinjetine sveže 20—22, črevne masti 15, pljuč 7, jeter 8, ledvic 15, glave 10, nog 7 in slanice sveže 20—22, papricane 25, prekajene 25, masti 24—25, prekajene svinjetine 27, jezika 25 in glave 12 dinarjev. 1 kg konjskega mesa 7—8 din. Ena konjska koža 88—100 din., 1 kg goveje kože 10, telečje 15, svinjske 4, gornjateg usnja 90, podplatov 70 din. Piščanec majhen 15, večji 18, 1 kokoš 25—30, gos 25—45, 1 golob 5, kunec majhen 8, večji 17 din. 1 liter mleka je stal 3, 1 kg surovega masla 40, ementalkega sira 120, in trapistnega sira 35 din., 1 jajce 1 do poldrugi denar, 1 liter vina novega 10—14, starega 10—12, piva 4,75—5,25, žganja 2—25 din. 1 kg belega kruha 6, črnega 5, 1 žemlja 0,50—0,55 din. 1 kg jabolk 7,50, posušenih sliv 10 din. 1 limona pol do 1 din., 1 oranža 1,25—2,50, 1 kg rožičev 6, fig 16, datljinov 30, mandeljnov 30—50, orehovi 10, luščeni 40 din. 1 kg kave 40—45, pražene 42—50, riža 6,25—11,50, soli 3,50, sladkorja 15,50—17,50, pšeničnega škroba 10, rižvega 25 din. 1 liter jesiha 1,20—2, bučnega olja 25 din. 1 kg pšenice 4,25, rži 3,50, ječmena 3,75, ovsa 4, koruze 4, prosa 4, ajde 4, fižola 4—4,50 in leče 16 din. 1 kg bele moke nularce 6,75, št. 6 4,75, prosene kaše 6, ješprenja 6, otrobov 2,50, koruzne moke 4,50, koruznega zdroba 5,75, pšeničnega zdroba 7,50, ajdove moke 7,50. 1 kg krompirja 1,50, hrena 3,50, kislega zelja 4 in kisle repe 2 din.

Zagrebski žitni trg. Pšenica se je ponujala zadnji teden po 1600 K 100 kg, rž po 1280 K (to je srbijanska rž), koruzo so kupovali po vagonih od 1250—1320 K, ječmen 1300—1350 K. Zob za konje je kupovalo vojaštvo po 1400 K. Vojaštvo je kupilo 65 vagonov zoba za savsko divizijo. V svobodni trgovini so plačevali zob po 1300 K. Prvovrstna moka nularca je bila po 24 K. Krma je v Zagrebu še vedno po 800 K, akoravno že pasejo živino dokaj časa.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu je bilo v pretekli dobi popraščanje po hmelju naravnost malenkostno. Za hmelj srednje in prvovrstne kakovosti so ponujali po 3000 do 3100 čehoslovaških kron za 50 kg. Zunaj na deželi ni bilo nikake hmeljske kupčije. Čeprav je torej bilo popraščanje po hmelju malenkostno, so vendar lastniki hmelja držali svoje blago v nadi, da se bodo hmeljske cene vsaj obdržale na sedajni višini, če se že ne bodo dvignile. Na Češkem se zelo boje, da utegnejo hladne noči pospešiti pojav mrčesa. V krogih hmeljarjev se zelo boje, da bi utegnili neugodno vreme zelo škodovati hmeljski rasti.

Lesne cene v Mariboru. 1 kubični meter trdih drv stane 90—100, mehkih 75 dinarjev, 1 kg oglja stane 1,25 din.

Lesni trg. Zagreb. Javorjevi plohi I. vrste od 2000 do 2600, jesenovi plohi I. vrste od 1800 do 2000, mehek žagan les od 1800 do 2200, hrastovi pragi po 250, bukov pragi po 95 do 120, bukov les za kurjavo od 7000 do 8000, oglje 30 tisoč, hrastov oblikovan les od 2000 do 2500, hrastovi plohi za furnirje od 4000 do 4500, bukov plohi od 800 do 1000, orehovi rezan material od 3800 do 4500, sodarski les za vedra od 180 do 250, francoske doge za 1000 kosov 50.000 K.

Lesne cene v Italiji. V Trstu so cene za les, ki se izvažajo v Italijo, sledeče: Jelkna debela 175 do 210 lir za kubični m, deske iz jelke 280 do 320 lir in sicer za prvovrstno kakovost in za drugovrstno 180 do 200 lir, mecesnova debela 220 do 245, mecesnove deske sortirane 355 do 395, topolova debela 120 do 135 lir, deske iz topolovine 235 do 275, deske bukov les 310 do 375 lir, bukov deske za pohištvo 395 do 45 lir, hrastove deske do 950, deske iz orehovega lesa 600 do 1185 lir, deske iz kostanjevoda lesa 300 do 320 lir za kubični meter.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 268—272 naših kron, francoski frank stane 24,80—25 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 3,28—3,32, za 100 čehoslovaških kron 533—535, za 100 nemških mark 94—96 in za 100 lašk in lir 1432—1436 jugoslovanskih kron. V Carihu znaša vrednost naše krome 1,90 centima (1 centim — 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krome poskočila za tri točke.

Poljedelci pozor! Raznovrstne poljedelske stroje kot vitle, mlaticnice, žitne čistilne mline, trijerje, slamoreznice, sadne mline, stiskalnice, koruzne robkarje, drobilne mline, Sackove pluge itd., dobite najboljše kakovosti pri tvrdki Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45.

Prireditve.

Krčevinska slavnost. V nedeljo, dne 14. t. m., se vrši velika cerkvena in izven-cerkvena slavnost o priliki blagoslovitve prenovljene kapele Matere božje na posestvu g. Kolariča po sledečem sporedu: Ob 10. uri: blagoslovitev kapele, primeren govor s sv. mašo za člane izobraževalnega društva. Popoldne ob pol treh smarnice. Ob treh: slavnostni govor, igra «Letovišče», licitacija, menatorija in veselica, ki jo priredi izobraževalno društvo. Preskrbite no bo z izborna pijačo vseh vrst ter s prvovrstnimi jedili. Svira godba na pihala in lok. Konec slavnosti ob 7. uri zvečer. K obilni udeležbi kot najniški izlet vabi uljudno odbor izobraževalnega društva Krčevina pri Mariboru.

SDZ, podružnica Maribor, priredi v nedeljo, dne 14. t. m., ob 5. uri popoldne v Florarji zanimivo in lepo igro: «Turški križ» v štirih dejanjih, ki je ena najlepših in virnih zgodovinskih in poučnih iger in tudi mnogo zabavna. Med odmori igra dijaški orkester. Cene sedežem: I. vrsta 4 dn., II. vrsta 3 dn., III. vrsta 10 K, stojšče 6 K (zahtsko stojšče 4 K. — K prav obilni udeležbi vabimo. —

Sv. Lenart v Slov. gor. V nedeljo, dne 14. maja 1922 ob 3. uri popoldne priredi tukajnje bratstvo igro «Sv. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dopisi.

Selnica ob Dravi. Pri nas bosta obhajala 21. maja zakonska Martin in Marija Kure diamantno poroko pri popolni telesni in duševni moči. Kuretov najstarejši sin Andrej in njegova žena Marija pa bosta praznova istočasno srebrno poroko. Slavljenec naše častilke.

Sv. Martin pri Vurbergu. V nedeljo, dne 21. maja, bo pri nas lepa cerkvena svečanost: blagoslovitev novih zvonov. V soboto, dne 20. maja, popoldne bomo dva nova bronasta zvana odpeljali iz livarne inž. Bühla v Mariboru ter ju peljali do Spodnjega Dupleka. Od tam ju v nedeljo zjutraj v slovesnem sprejemu sprejemo do cerkve, kjer bosta blagoslovljena.

St. Ilj v Slov. gor. Zadnjo nedeljo je po rani službi božji pridigal pri nas pred Sfiligojevo gostilno slovesni Znuđer iz St. Jakoba v Slov. gor. On je bil nekaj hud štajercijanec, potem samostojnej, zdaj pa je narodni socialist. On gre tje, kje mu kaj nese. Lovil je naše viničarje. Ali bodo šli naši viničarji zopet na led? Osel gre same enkrat. Spravi jim bo iz žopa par kronic, pomagal pa ne bo nič. Gre samo za to, da bi dobil glasove za volitve, da bi prišel h koritu. Ubogi ljudje, ki se dajo zapeljati. Nekateri načinici so mu brali pošteno levite.

Ormož. V nedeljo, dne 14. t. m. se vrši v pisarni okr. zastopa ob 10. uri predpolne prvi občni zbor Vinarskega društva za ormoški okraj. Vabljeni so vsi vinogradniki.

Ormož. Načelstvo Ormoške posojilnice je sprojele kot stalnega blagajničarja pri Posojilnici č. g. Drago Hraba, župnika v pokoju ter uraduje vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne. Več v inseratnem delu.

Sv. Peter pri Gornji Radgoni. Po dolgem času smo dobili nov zvon za našo vaško kapelico. Dne 1. maja smo naložili novi zvon, ki ga je mojstrsko vlija znana livarna Bühl v Mariboru, na okrašen voz, ga peljali pred škofijsko palačo, kjer ga je blagoslovil stolni prošt g. dr. Matek. In lin vaške kapelice nas sedaj milodeneče opominja v molitvi. Hvala prisrčna vsem darovalcem prispevkov za naš novi vaški zvon.

Sv. Jurij ob Ščavnici. «Kmetijski list» se rad zaganja v tukajšnja odseka orlovske organizacije in njuna duhovna voditelja. Ze ve zakaj. Sta pač nevarna tekmeča, ki je ne zna drugače pobijati kot z zavijanjem, opravljanjem in obrekovanjem. Če hoče s tem doseči uspehe, zruj jih srca privoščimo. Ne bi odgovarjali na neutemeljene in dolgačasne napade, če ne bi bili že tolikokrat izzvani. — Enkrat za vselej mi povemo, da nas res veseli, ker mi damo toliko dela in skrbi. Morebiti bo mu jeza še škodila. — V predzadnjem izpadu trdi, da se tukajšnje nekatere Orlice upijanjajo. Se menda boji za nje. Hvaležno odklanjamo vsa skrb, ker je čisto odveč. Pač pa ga pozivamo, naj pride na dan z imeni dotičnih, da napravimo z njimi, kar smatramo za umestno. Da ne bomo premili sodniki, o tem je lahko prepričan. Njegovo pisarenje o Orlicah, kot slabih gospodinjah, pa je reč, o kateri soditi menda ni poklicam «Kmetijski list». Nauk o gospodinjstvu sploh ne spada v okvir orliške organizacije, ki ni morda kak gospodinjstveni tečaj ali celo zavod, ki bi vzgajal ude v gospodinjstvu. — Tudi zadnji napad na Orla je pokazal resnicoljubnost g. dopisnika v žarki luči. Dotičnik dobro zna, da Prelog najmanj eno leto že ni bil več v naših vrstah, da ga sploh doma ni bilo ves ta čas, temveč na delu v Mariboru, kjer se še sedaj nahaja. In vendar si upa valiti sokrivdo na nesrečnem poboju na odsek. Potemtakem je tudi on in njegova organizacija soodgovorna za vse, kar počenja njihovi nekdanji pristaši, ki so bili svoje dni za par mesecev v njihovi organizaciji. Pameten in pravičen človek ne more trditi kaj takega. Morda pride do istega prepričanja tekom časa tudi njegov dopisnik in njegov «Leibžurnal». V tem slučaju pa Bog živi! — Orel in Orlica pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

Celje. Slov. kat. izobraževalno društvo naznanja vsem članom, da se občni zbor, ki se vsled nepričakovanih ovir ni mogel vršiti dne 23. aprila, vrši isti gotovo v nedeljo, dne 14. t. m. ob 3. uri popoldne v vrtni dvorani Belega voja.

Loka pri Zidanem mostu. Krajevni odbor tukajšnje KZ je imel sejo, na kateri se je v glavnem razpravljalo o vojaščini, orožništvu, o sedanjem političnem položaju itd. Sklenile so se naslednje resolucije: 1. Odprava militarizma, ker je največje breme za ljudstvo. — Splošna vojaška dolžnost naj se odpravi. Mesto iste naj se uvede prostovoljna vojaška služba, ki naj traja dokler možnost dopušča ali dokler prostovoljno ne izstopi. Plačo naj imajo isto kot orožniki. Stevilo celokupnega vojaštva ne sme presegati ene petine sedanjega stanja armade. 2. Orožništvo naj se zniža na isto stopnjo kot kot je bilo v mirni dobi. Njegova naloga bodi, samo nadzorstvo nad varnostjo imetja in življenja državljanov, ne pa priganjaštvo v gotove politične stranke. 3. Gospodarske in politične razmere so čimdalje neznošnejše. Draginja vedno hujša, davki vedno večji. Mali kmetje in delavci trpe veliko pomanjkanje. Sedanja vlada se je pokazala nezmožna, da bi zboljšala položaj in zadovoljila narod. Ljudstvo nima vseh svojih zastopnikov v državnem zboru, ali jim več ne zaupa, vsled tega najodločneje zahtevamo nove volitve v narodno skupščino, katere morajo biti proste vsake zvijače, na podlagi splošne, enake volilne pravice po čistem proporciju.

Koprivnica pri Rajhenburgu. Pri nas se DZ vrlo giblje. Imela je zopet svoj mesečni sestanek, na katerem si slišal krasno deklamacijo «Velikonočna» in gledal zanimivo igro «Klic božji», v kateri so nam neumotno delavna dekleta budile zavest in zanimanje za katoliške misijone. Kako gladko teče našim vrlim dekletom naš slovenski jezik in kako iskreno prepričevalno izražajo misli, dejstva, dogodke. Zapazili smo velik napredek v lepi izgovorjavi, katere tukaj pogrešamo. Pozna se na govoru, katera mladenka je v Zvezi, kateri mladenič je v društvu, kateri ne. Živelo naše kat. slov. izobraževalno društvo, živela Dekliška zveza. — Ko bi nam bil gospod dušni voditelj dovolil uprizariti to nebožno igro v cerkvi, pa bi bilo še več ljudi prišla in bi izostalo neumestno posmehovanje nekaterih po-